

ת"פ 19981/06/16 - מדינת ישראל נגד מאמון עבד אל קאדר, שריף עבד אל קאדר

בית משפט השלום בכפר סבא

ת"פ 19981-06-16 מדינת ישראל נ' עבד אל קאדר
ואח'
בפני כבוד השופטת מרב גרינברג

בעניין: מדינת ישראל
ע"י ב"כ אנה קצובסקי
המאשימה
נגד
1. מאמון עבד אל קאדר
2. שריף עבד אל קאדר ע"י ב"כ אתנה אדרי
הנאשמים

גזר דין

רקע כללי

1. הנאשמים נותנים דינם, לפי הודאתם, בעובדות כתב אישום מתוקן, המייחסות לנאשם 1- עבירה של **גידול יצור והכנת סמים מסוכנים** - לפי סעיף 6 לפקודת הסמים המסוכנים [נוסח חדש], התשל"ג - 1973 (להלן: "פקודת הסמים"), ולנאשם 2 סיוע לעבירה זו וכן מיוחסת לשניהם עבירה של החזקת כלים להכנת סם, לפי סעי' 10 לפקודה. עוד צירף נאשם 2 תיק נוסף שעניינו הפרת הוראה חוקית מיום 8.7.16 בתיק המעצר הנלווה (ת"פ 11593-11-16).

2. כנטען בעובדות כתב האישום המתוקן, ביום 1.6.16, במהלך חיפוש שנערך במטע חקלאי בטייבה אשר בבעלות משפחת הנאשמים, נמצאו הנאשמים, כשנאשם 1 מגדל הסם ונאשם 2 מסייע בידו על ידי כך שעמד במגדל תצפית סמוך והשגיח על הנעשה. במעמד זה גידל הנאשם 1 במטע 202 שתילי סם קאנביס, מתוכם 66 שתילים בתוך אינקובטור שעמד בשטח, במשקל כולל של 15 ק"ג. עוד החזיקו הנאשמים כלים להכנת סם וביניהם שקיות, שני מרססים ומבחנה.

3. ביום 25.6.17 הגיעו הצדדים להסדר טיעון דיוני לפיו, הנאשמים הודו בעובדות כתב אישום מתוקן והופנו לקבלת תסקיר. עוד, בהתאם לבקשת ב"כ, הופנו לקבלת חוות דעת הממונה על עבודות השירות.

תסקירי שירות המבחן

4. באשר לנאשם 1- הנאשם כבן 33, אינו עובד נוכח מצבו הבריאותי. הנאשם סובל ממחלת פרקים קשה,

עמוד 1

מוכר כנכה ומקבל קצת נכות. עוד סובל מדיכאון קליני ומטופל תרופתית. הנאשם בן בכור למשפחה ברוכת ילדים, עברו נקי. הנאשם שולב בקבוצה טיפולית במסגרת פיקוח מעצרים ומסר בדיקות שתן נקיות מסם. עם זאת, התקשה לקיים בחינה מעמיקה של דפוסי התנהלותו, לא נתרם מהקבוצה ושלל כל בעייתיות באורח חייו ותפקודו. הנאשם הסביר שגידל את הסם לצריכתו העצמית ולהפגת מכאוביו. מאידך, שלל כל הרגלי שימוש בסם. שירות המבחן התרשם מנאשם נעדר דפוסים עברייניים, המשליך אחריותו על גורמים חיצוניים ומצמצם מעורבות ותובנה להתנהלותו הבעייתית. על כן בא בהמלצה להטיל עליו עונש מוחשי בדמות עבודות שירות, ובמידה שאינו מתאים, לשקול צו של"צ.

5. נאשם 2, כבן 29, נשוי ואב לתינוקת. לנאשם שתי הרשעות בעבירות סמים ואיומים וריצה בעבר עבודות שירות בתיק תעבורה. הנאשם, בן למשפחה נורמטיבית (בן דודו של נאשם 1), אביו משמש כמנהל בית ספר. הנאשם אישר שהיה מודע לגידול הסם, אך תיאר את חלקו באירוע כמינורי. מסר בדיקות שתן נקיות מסם. הנאשם לא גילה נזקקות טיפולית, שירות המבחן מתרשם מהפחתה במסוכנותו ומעריך, כי עונש קונקרטי בדמות עבודות שירות, ימחיש לו חומרת מעשיו ולא יחשוף אותו לחברה עבריינית.

6. הנאשמים הופנו, כאמור, לבחינת כשירותם לעבודות שירות. נאשם 1 נמצא לא כשיר עקב מצבו הבריאותי (נכות והפרעה נפשית), נאשם 2 נמצא מתאים.

תמצית טיעוני הצדדים

7. ב"כ המאשימה, עו"ד ניסנוב, הדגישה את חומרת העבירות בהן הורשעו הנאשמים והפגיעה בערכים מוגנים של הגנה על שלום הציבור ובטחוננו. עוד עמדה על המפורט בתסקיריהם. באשר לנאשם 1, עותרת למתחם ענישה שנע בין 12-30 חודשי מאסר וביחס לנאשם 2 למאסר בין 9-20 חודשים, וזאת לצד ענישה נלווית.

8. ב"כ הנאשמים, עו"ד אדרי, עתרה בטיעוניה בכתב ובע"פ שלא להחמיר עם הנאשמים. באשר לנסיבות המעשים, הפנתה לכך שהסם גודל בשטח חקלאי ולא במעבדה ייעודית ומשקלו אינו גדול. בעניינו של נאשם 1 ביקשה ליתן משקל לנסיבותיו, עברו הנקי, מצבו הבריאותי הקשה. לשיטתה, ועל יסוד המסמכים הרפואיים שהוגשו, (נ/2), מצבו הרפואי של נאשם 1 מצוי בהליך הדרדרות ועמד ברקע לגידול הסם לשימושו עצמי. עוד הפנתה לחלקו הקטן של נאשם 2 בביצוע המעשים, לנסיבותיו, ולכך שהנאשמים נטלו אחריות על מעשיהם, שהו תקופה ממושכת בתנאים מגבילים וחזרו לנהל אורח חיים תקין.

9. עוד הפנתה לחו"ד טיפוליות שנערכו ע"י הגב' עו"ס מיכל לובלסקי (נ/2), מהן עולה כי נאשם 1 מצוי בטיפולה מזה שנה במקביל לטיפול נפשי שמקבל. התרשמותה היא מאדם חלש ודכאוני שנוצל על רקע מצבו וחולשת כוחותיו. כיום, נוכח ההרתעה מההליך המשפטי, הנאשם זוכה לתמיכת משפחתו והטלת עונש מאסר עליו תפגע בו קשות, נפשית ופיזית. על כן מציעה להמשיך הטיפול בו תחת צו מבחן. באשר לנאשם 2- עולה כי אף הוא מצוי בטיפולה מזה שנה, מאז מעצרו, נישא ונולדה לו בת. הטיפול סייע, לשיטתה, לנאשם להבין את הרקע להסתבכותו הפלילית והתחברותו לחברה שולית. כיום, חייו עלו על מסלול נורמטיבי והינו בעל כוחות חיוביים להמנע מחזרה להתנהלות עבריינית. על כן ממליצה להטיל עליו עונש של עבודות שירות קצר. הנאשמים עצמם הביעו צער על מעשיהם.

דין והכרעה

קביעת מתחם העונש ההולם

10. תיקון 113 קובע כי על בית המשפט לגזור את הדין בהתאם לעקרון ההלימה, שהוא העיקרון העומד בראש קביעת מתחם העונש, לפיו בעת גזירת עונשו של נאשם על בית המשפט לקבוע, את מתחם העונש ההולם את המעשים בגינם הורשע הנאשם, להתחשב בערך החברתי שנפגע מביצוע העבירה ובמידת הפגיעה בו, במדיניות הענישה הנוהגת ובנסיבות הקשורות בביצוע העבירה. בתוך מתחם העונש ההולם גזור בית המשפט את העונש המתאים לנאשם, בהתחשב בנסיבות המקרה הספציפי.

11. הערך החברתי המוגן העומד בבסיס העבירות המיוחסות לנאשמים, ואשר נפגע כתוצאה מביצועו, הינו בראש ובראשונה בריאות הגוף והנפש של הציבור ובכלל זה של הנאשמים עצמם. זאת לצד ההגנה על שלום הציבור והסיכון מפני ביצוע עבירות פליליות, ומפני הנזקים החברתיים הישירים והעקיפים, אשר נגרמים כתוצאה מעבירות המתבצעות על רקע של שימוש בסמים מסוכנים.

12. מידת הפגיעה בערך החברתי המוגן המונח בבסיס עבירת גידול סמים, קשה. במקרה שלפנינו, לא התברר עד תום הרקע לביצוע העבירות, אך אין בידי לקבל טענת נאשם 1 כי גידול הסם לשימוש עצמי, מאחר שלא ניכרת אצלו כל אינדיקציה לשימוש קבוע בסם. נראה, כי כמו ברב המקרים, המעשה נעשה מתוך מניע כלכלי ותוך ניצול קלות גידול הסם בשטח חקלאי השייך למשפחתו. זהו המקום לציין, כי העובדה שנתפסה כמות מסוימת של צמחים המשמשים לייצור סם במשקל נתון היא מקרית בלבד, שכן מדובר בשטח שיועד לגידול סם, שהכמויות שנשתלות בו דינמיות ומשתנות מעת לעת.

13. אכן, הנאשם לפנינו אינו סוחר סמים, אך כידוע בין מגדלי הסמים נמנים אנשים נורמטיביים העושים זאת לצורך הפקת רווחים כלכליים או אישיים. יפים לעניינו דברי בית המשפט בעפ"ג 42358-10-14 (מח-ת"א) **אדי עמר נ' מדינת ישראל**, בעניינו של מגדל סם שעבר הליך שיקומי, ובית המשפט לא נעתר להמלצת שירות המבחן וגזר עליו מאסר בפועל ממש- "**עבירה זו הפכה להיות נפוצה**,

ומצדנו נוסיף, גם נפיצה שהרי גלום בה פוטנציאל סיכון רב ביותר. גידול הסמים כנראה הוא קל ופשוט יחסית ושמה עובדה זו מעודדת אנשים רבים לעסוק בגידול הסם.. המבקש שבפנינו פעל כמקצוען.. אין מדובר בעיסוק מקרי ואקראי, אלא בעיסוק שיטתי ומתמשך שהמבקש השקיע בו זמן רב".

14. באשר לנאשם 2, אכן חלקו קטן יותר אך לא שולי כפי שנטען ע"י ההגנה ובתסקירו. הנאשם שהה בשטח כתצפיתן, כדי לסייע לנאשם 1. לצד זאת, הורשע גם בעבירה של הפרת תנאיו המגבילים.

15. מהמפורט לעיל, ניתן לקבוע כי נסיבות מעשיו של נאשם 1 אינן קלות, מאחר שגידל סם במשקל לא מבוטל של 15 ק"ג, חלקם באינקובטור, אך לא ניכרת במעשיו מידת התחכום והתכנון המאפיינת גידולי סם במעבדה ייעודית. התיקון לקולא של כתב האישום והרשעת נאשם 2 בסיוע למעשים בלבד ישליכו אף הם על מתחם הענישה.

16. הפסיקה בעבירות אלו מגוונת ורבה. אציין מספר דוגמאות המלמדות על מתחם ענישה מחמיר שקבע בית המשפט העליון וכולל ענישה של מאסר בפועל שננקטה כנגד מגדלי סם:

א. ברע"פ 314/16 **בן צבי נ' מדינת ישראל** (22.2.2016), הורשע המבקש בגידול סם בכמות של 2.5 ק"ג במעבדה. על הנאשם נגזרו ששה חודשי עבודות שירות בשל הליך שיקומי שעבר. עונשו הוחמר במסגרת ערעור ל-10 חודשי מאסר בפועל, בית משפט העליון דחה רשות ערעור בעניינו;

ב. רע"פ 6987/13 **אברמוב נ' מדינת ישראל** (21.10.13), הנאשם הורשע בעבירות של גידול שתילי קנבוס במשקל 10 ק"ג נטו, ונהיגה בזמן פסילה. נקבע מתחם ענישה הנע **בין 6 חודשי מאסר בעבודות שירות לבין 24 חודשי מאסר בפועל**. בהתחשב בעבר פלילי נקי של הנאשם, ובהודאתו, נדון לשנת מאסר.

ג. רע"פ 1787/15 **אדי עמר נ' מדינת ישראל** (24.3.15)- בתיק זה הורשע המערער בגידול 9 צמחי סם ועבירות נלוות. בית המשפט קבע מתחם ענישה שנע בין 8-20 חודשי מאסר. על הנאשם נגזרו 8 חודשי מאסר בפועל לאחר שבית המשפט לא קיבל המלצת שירות המבחן, על בסיס הליך שיקומי שעבר, לענישה בדרך של עבודות שירות. ערעורו נדחה.

ד. רע"פ 7819/15 **עופר סלור נ' מדינת ישראל** (22.5.2016), שם הורשע הנאשם בהחזקת סמים שלא לצריכה עצמית ובגידול סמים במשקל 7.44 ק"ג נטו וציוד רב. נקבע מתחם ענישה הנע בין **7 ל - 18 חודשי מאסר לריצוי בפועל**, ונגזרו על הנאשם 9 חודשי מאסר לריצוי בפועל, ערעורו נדחה;

ה. רע"פ 6869/17 **פילברג נ' מדינת ישראל** (11.09.17) -הנאשם הורשע בגידול 19 ק"ג סם. בית המשפט קבע מתחם שנע בין **12-36 חודשי מאסר**, מצא לסטות ממנו לצרכי שיקום והטיל על הנאשם ששה חודשי עבודות שירות. בית המשפט המחוזי קיבל ערעור המדינה והעמיד עונש המאסר על 9 חודשים. כך, בין היתר נקבע, כי שיקומו של הנאשם אינו מצדיק סטייה לקולא ממתחם הענישה,

עד כדי הימנעות מהטלת מאסר בפועל.

1. רע"פ 2675/17 גיל ארצי נ' מדינת ישראל (23.8.17) - הנאשם הורשע בגידול סם במשקל 5.6 ק"ג במעבדת סם במקלט ליד ביתו. בית המשפט גזר עליו 10 חודשי מאסר בפועל (כולל תנאי בן 3 חודשים) וענישה נלווית הכוללת חילוט שטח המקלט לטובת המדינה (בהתאם להחלטת בית המשפט המחוזי).

17. עוד עיינתי בפסיקה שהגישו הצדדים, בין היתר, הגישה ההגנה פסיקה שיקומית- ראו לדוגמא עפ"ג (מרכז) 34383-10-16 מדינת ישראל נ' קדר, בו דן בית המשפט בערעור המדינה על גזר דינו של נאשם בעל עבר פלילי שגידל סם במשקל 25 ק"ג והושתו עליו ששה חודשי עבודות שירות. בית המשפט המחוזי מצא שעל אף שמדובר בנאשם שעבר כברת דרך טיפולית, עונשו סוטה לקולא ממתחם הענישה ללא נימוק ממשי והעמידו על 8 חודשי מאסר; עפ"ג (מח-חיפה) 27228-12-16 גילי נ' מדינת ישראל, נאשם שהורשע בהחזקת עשרות ק"ג של סם נדון ל-9 חודשים, ערעורו התקבל ועונשו הומתק ל-6 חודשי עבודות שירות; עפ"ג 49266-02-17 (מח-חי') מדינת ישראל נ' אוחיון, נאשם שהורשע בגידול 12 ק"ג סם ונידון לעונש מתון מטעמי שיקום.

18. בהנתן נסיבות המעשים ומשקל הסם מצאתי לקבוע בעניינו של נאשם 1 מתחם ענישה שנע בין 10-20 חודשי מאסר. כך, בהתאמה, ייקבע מתחם מתון יותר בעניינו של נאשם 2, גם בהתחשב בנסיבות ההפרה.

נסיבות הנאשמים

19. נאשם 1, בן 33, ללא עבר פלילי. הנאשם סובל מבעיות בריאות, המתבטאות במחלת פרקים קשה וכן סובל מדיכאון. על אף תקופה ארוכה ששולב בהליך טיפולי, לא הצליח להפיק תועלת מההליך, והדבר נעוץ בחוסר יכולת לנטילת אחריות אמיתית ורצון כן לשנות אורחות חייו. עם זאת, התרשמתי אף אני שמדובר בנאשם נעדר דפוסי התנהלות עברייניים מושרשים.

20. נאשם 2, בן 29, עברו אינו מכביד. בתסקירו לא הביע נזקקות טיפולית ועל כן לא בא שירות המבחן בהמלצה בעניין זה. אף לנאשם זה אין אורחות חיים עבריינים, ונראה שביקש לסייע לקרובו, בגידול סם, גם כדי לגרוף חלק מהרווחים בבוא העת. עוד ניכרת התמתנות והתייצבות בהתנהלותו בתקופה האחרונה.

21. מחוות הדעת הטיפוליות שהוגשו בעניין הנאשמים לא ניתן ללמוד רבות. לכאורה, הנאשמים מצויים בטיפול מזה שנה, אך הדבר לא בא לידי ביטוי בתסקיריהם ואף שירות המבחן לא התרשם מהתקדמות של ממש. אין בחוות הדעת כדי לשמש בסיס לסטייה לצרכי שיקום, אין בתוכנם כל הלימה למפורט בתסקירים ונדרש טיפול מעמיק ורציני יותר כדי לעמוד בתנאי הסף של סעיף 40ד' לחוק.

22. לאחר ששקלתי כלל השיקולים, אין מנוס משליחתו של נאשם 1 למאסר. עם זאת, נסיבותיו לקולא ממקמות עונשו בתחתית המתחם, ולכך אוסיף תקופה ממושכת של שהייה בתנאים מגבילים ללא הפרה והתחשבות בהמלצת שירות המבחן. באשר לנאשם 2, נוכח נסיבות מעשיו ונסיבותיו, אסתפק במאסר הניתן לריצוי בדרך של עבודות שירות.

23. אשר על כן הנני גוזרת על הנאשמים את העונשים כדלקמן:

נאשם 1

- א. 10 חודשי מאסר בפועל בניכוי ימי מעצרו מיום 29.6.16-2.6. הנאשם יתייצב לריצוי עונשו ביום 4.3.18 כשעד למועד זה ישמשו הערבויות בהליך המעצר להבטחת התייצבותו.
- ב. 6 חודשי מאסר על תנאי, לבל יעבור הנאשם עבירות סמים מסוג פשע במשך שלוש שנים מיום שחרורו.
- ג. 4 חודשי מאסר על תנאי, לבל יעבור הנאשם עבירות סמים מסוג עוון במשך 3 שנים מיום שחרורו.
- ד. קנס בסך 2500 ש"ח או 14 ימי מאסר תמורתו. הקנס ישולם בחמישה תשלומים שווים ורצופים החל מיום 1.3.18.
- ה. פוסלת הנאשם מלנהוג או להוציא רישיון נהיגה למשך שלושה חודשים מיום שחרורו. הנאשם יפקיד רישונו עד 14 יום ממועד שחרורו ומניין תקופת הפסילה יחל ממועד זה.
- ו. 6 חודשים פסילה על תנאי לבל יעבור הנאשם עבירה על פקודת הסמים במשך שנתיים מיום שחרורו.

נאשם 2

- א. מאסר בפועל בן 5 חודשים שירוצה בדרך של עבודות שירות. הנאשם ירצה עבודות שירות במוסד "רוחמה" בכפר סבא החל מיום 4.3.18, בימים א'-ה', במשך 8.5 שעות עבודה יומיות. תשומת לב הממונה לשינוי תחילת מועד ריצוי העבודות.
- ב. בית המשפט מבהיר לנאשם כי אם לא ישתף פעולה עם הממונה כנדרש, ניתן יהיה להפקיע העבודות ולהמירן במאסר ממש.
- ג. 6 חודשי מאסר על תנאי, לבל יעבור הנאשם עבירות סמים מסוג פשע במשך שלוש שנים מהיום.
- ד. 4 חודשי מאסר על תנאי, לבל יעבור הנאשם עבירות סמים מסוג עוון או עבירה של הפרת הוראה חוקית במשך 3 שנים מהיום.
- ה. קנס בסך 1500 ש"ח או 14 ימי מאסר תמורתו. הקנס ישולם בשלושה תשלומים שווים ורצופים החל מיום 1.3.18.

ו. 3 חודשי פסילה על תנאי לבל יעבור הנאשם עבירה על פקודת הסמים במשך שנתיים מהיום.

מורה על השמדת מוצגי הסם והכלים.

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי תוך 45 יום

ניתן היום, כ"ח טבת תשע"ח, 15 ינואר 2018, בנוכחות ב"כ המאשימה עו"ד אנה גורלניק קצובסקי, הנאשמים וב"כ עו"ד אתנה אדרי.